

4 Οκτωβρίου 2000

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης απαντώντας απόψε, στην ώρα του Πρωθυπουργού στη Βουλή, στις Επίκαιρες Ερωτήσεις των Πολιτικών Αρχηγών της Ν.Δ., του Κ.Κ.Ε. και του ΣΥΝ για το ναυάγιο του "Εξπρές Σαμίνα", επεσήμανε, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Εκφράζω τη λύπη μου για το γεγονός, τον άδικο χαμό τόσων ανθρώπων. Συμμεριζόμαστε τον πόνο των συγγενών τους. Εκφράζω επίσης την αναγνώριση όλων μας σε όλους αυτούς που ριψοκινδύνευσαν στην επιχείρηση διάσωσης, όπως στους ψαράδες και τους πολίτες της Πάρου. Η σκέψη μας είναι ακόμη στον αξιωματικό του Λιμενικού Δημήτρη Μάλαμα που έπεσε κατά την εκτέλεση του καθήκοντός του.

Ας δούμε τα ερωτήματα:

Είναι όλα τα πλοία της ελληνικής ακτοπλοΐας παλαιά;

Όχι, βέβαια. Ο στόλος ανανεώνεται. Τα τελευταία τέσσερα χρόνια '96-2000 δρομολογήθηκαν 36 ακτοπλοϊκά πλοία κάτω των 10 ετών από τα οποία 24 νεότευκτα (κύριες γραμμές 4, δευτερεύουσες 20). Μέχρι τέλος του 2001 πρόκειται να δρομολογηθούν 31 νεότευκτα πλοία και 9 κάτω των 10 ετών. Συγκριτικά αναφέρω ότι κατά την περίοδο '90-'96 δρομολογήθηκαν 3 νεότευκτα πλοία και 5 κάτω των 10 ετών. Δηλαδή στα χρόνια αυτής της κυβέρνησης μέχρι το 2001 θα έχουν δρομολογηθεί 76 πλοία ηλικίας κάτω των 10 ετών, έναντι 8 μόνο πλοίων (ηλικίας κάτω των 10 ετών) που είχαν δρομολογηθεί τα προηγούμενα 6 χρόνια. Ο μέσος όρος ηλικίας του στόλου μειώθηκε από το '97 έως σήμερα από 27 σε 21 έτη. Αυτά τα στοιχεία αντικατοπτρίζουν το επίπεδο ανάπτυξης του στόλου μας. Βέβαια, υπάρχουν

ακόμη και πολλά παλαιά πλοία, όπως υπάρχουν και πολλά μεταχειρισμένα αυτοκίνητα, τα περισσότερα σε σύγκριση με τις άλλες χώρες της Ε.Ε.

Είναι όλα τα πλοία της ελληνικής ναυτιλίας ανασφαλή;

Όχι, βέβαια. Όλα ελέγχονται. Ελέγχονται από τους πιστοποιημένους εννέα νηογνώμονες και την Επιθεώρηση Εμπορικών Πλοίων. Όλη η ελληνική ακτοπλοΐα συμμορφώνεται με τους ελληνικούς και τους διεθνείς κανονισμούς και ιδιαίτερα αυτούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Είναι οι ελεγκτικοί μηχανισμοί αξιόπιστοι;

Η Ελλάδα έχει μία από τις μεγαλύτερες ναυτιλίες στον κόσμο. Οι πιστοποιήσεις αναγνωρίζονται παντού. Φαινόμενα διαφθοράς αν υπάρχουν όπως καταγγέλλεται ότι υπάρχουν στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, αυτό είναι κάτι που πράγματι συμβαίνει. Ωστόσο δεν σημαίνει πως όλοι είναι διεφθαρμένοι. Με τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας αποφασίσαμε τη δημιουργία γραφείου εσωτερικών υποθέσεων για την πάταξη ακριβώς φαινομένων διαφθοράς που καταγγέλλονται.

Τη Δευτέρα 1/10 69 πλοία που δεν είχαν αναβαθμίσει τα συστήματα ασφαλείας κατά την ελληνική νομοθεσία, ακινητοποιήθηκαν. Και αυτό δεν έγινε, επειδή υπήρξε το ναυάγιο. Υπήρχε προθεσμία από το '98 που έληγε την 1/10/2000. Ήσαν μέχρι τώρα ανασφαλή; Όχι. Η κοινοτική οδηγία προβλέπει 5 κατηγορίες μέτρων ασφάλειας, ανάλογα με τον προορισμό. Δεν εκπληρούν τα μέτρα ασφάλειας για τον προορισμό που έχουν. Τα εκπληρούν για άλλους πιο κοντινούς. Δεν είναι πια, σύμφωνα με το νέο κανονισμό, τόσο ασφαλή όσο θέλουμε να είναι τώρα για ορισμένους προορισμούς. Αν ήταν ανασφαλή, δεν θα κυκλοφορούσαν καν. Ένα αυτοκίνητο με αερόσακους είναι πιο ασφαλές από ένα αυτοκίνητο χωρίς. Αυτό δεν σημαίνει ότι αν επιβληθούν οι αερόσακοι με κανονισμό, όποιο αυτοκίνητο δεν έχει αερόσακους θα είναι ανασφαλές.

Έχει πρόβλημα η ελληνική ακτοπλοΐα;

Ναι. Υπάρχουν προβλήματα. Γιατί οι επιχειρήσεις ήσαν μικρές, χωρίς κεφάλαιο, παρέχουν χαμηλές υπηρεσίες, δεν ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις προς τους εργαζόμενους. Είναι μια αγορά με χαμηλό επίπεδο ποιότητας και προσφερομένων υπηρεσιών. Ο στόλος χρειάζεται ανανέωση. Είμαστε αντίθετοι με την ιδέα μιας κρατικής ακτοπλοΐας. Το πείραμα που κάποτε πήγε να γίνει απέτυχε. Όπως είμαστε αντίθετοι με τις προτάσεις να χορηγήσει το κράτος τα κεφάλαια της ανανέωσης στις επιχειρήσεις. Όποιος έχει την πρωτοβουλία και τα κέρδη, να αναλάβει και το ρίσκο, να βάλει και τα κεφάλαια.

Ενέσκηψε αυτό το πρόβλημα ξαφνικά;

Όχι. Η Ελλάδα ήταν πάντα πολύ πίσω. Όπως και σε άλλους τομείς, αεροδρόμια, σιδηροδρομικές συγκοινωνίες, δεν έχει αναπτυχθεί. Γι' αυτό λέμε ότι η Ελλάδα πρέπει να γίνει πιο ανεπτυγμένη χώρα.

Έχει γίνει κάτι τα τελευταία 4 χρόνια;

Ναι. Δρομολογήθηκαν νέα πλοία και θα δρομολογηθούν μέχρι το τέλος του 2001 και άλλα νέα πλοία. Δεν χορηγήθηκαν άδειες σε πλοία άνω της 10ετίας. Καθιερώθηκε το σύστημα καταμέτρησης και καταγραφής επιβατών. Βέβαια, υπάρχουν ακόμη προβλήματα. Καθιερώθηκαν ρυθμίσεις ενίσχυσης του ανταγωνισμού στις τιμές. Έγιναν λιμενικά έργα. Η ακτοπλοΐα βελτιώθηκε.

Ποιοι έχουν ευθύνες για το ναυάγιο;

Το θέμα αυτό ερευνά σήμερα η δικαιοσύνη και θα ήταν ασυμβίβαστο με την ιδιότητά μου να προκαταλάβω την απόφασή της.

Ευθύνες η δικαιοσύνη πρέπει να αναζητήσει παντού.

1. Στους αξιωματικούς του Λιμενικού και στους όποιους κρατικούς αρμόδιους, αν έκαναν σωστά τους απαραίτητους ελέγχους ή χαρίστηκαν στην εταιρεία.
2. Στη διοίκηση της πλοιοκτήτριας εταιρείας, αν έδωσαν τις σωστές οδηγίες για την εκπαίδευση του προσωπικού, αν έκαναν τις απαραίτητες ασκήσεις, αν εφάρμοσαν τους κανονισμούς.

3. Στην πλοιοκτήτρια εταιρεία, αν το πλοίο ήταν σε κατάσταση που του επέτρεπε τον ασφαλή πλου.
4. Στο πλήρωμα, αν έκανε σωστά τη δουλειά του.

Υπήρχε ειδικό ελικόπτερο SUPER PUMA στη διάθεση του YEN που δεν πέταξε τη νύχτα:

Τα ελικόπτερα SUPER PUMA δεν είναι ακόμη πιστοποιημένα για εργασίες διάσωσης και επομένως δεν μπορούν να πετάξουν γι' αυτό το σκοπό. Δεν ήταν για εργασίες διάσωσης στη διάθεση του YEN.

Υπάρχει μονοπώλιο στην ελληνική ακτοπλοΐα:

Η αγορά γνώρισε σημαντικές ανακατατάξεις με συγχωνεύσεις, εξαγορές, συνεργασίες. Οι Μινωικές Γραμμές, η Εταιρεία Επιχειρήσεις Αττικής, η ANEK πρωτοστάτησαν σ' αυτές τις εξελίξεις. Αυτό γιατί η αγορά επηρεάζεται από διάφορους παράγοντες σε κάθε χρονική στιγμή. Τώρα η άρση του καμποτάζ οδηγεί σε συγκέντρωση επιχειρήσεων. Πριν 10 χρόνια η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων απέναντι στις ξένες επιχειρήσεις δεν ήταν τόσο επιτακτική. Υπάρχουν δεσπόζουσες θέσεις και προφανώς δημιουργούνται εναρμονισμένες πρακτικές. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού έχει επιληφθεί από τις αρχές του έτους με τα φαινόμενα αυτά. Εμείς δεν μπορούμε να επιτρέψουμε μονοπωλιακές καταστάσεις ή καταστάσεις εκμετάλλευσης. Η κυβέρνηση διαμορφώνει ρυθμίσεις που εξασφαλίζουν την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, αλλά και την εξυπηρέτηση του πολίτη, την ασφαλή σύνδεση των νησιών και την ενίσχυση των οικονομικών τους δραστηριοτήτων.

Ποια μέτρα θα πάρουμε στη κατεύθυνση ανανέωσης της ναυτιλίας.

Αύριο θα συζητήσουμε στο Υπουργικό Συμβούλιο όλη τη δέσμη μέτρων προς την κατεύθυνση της ανανέωσης και της αναβάθμισης της Ναυτιλίας. Συγκεκριμένα θα συζητήσουμε:

- Την απελευθέρωση της αγοράς νωρίτερα από την προθεσμία που έχει προβλεφθεί, δηλαδή το 2002, υπό τον όρο ότι θα ισχύσουν οι περιορισμοί της ελληνικής νομοθεσίας στην ηλικία των πλοίων.

- Τον προσδιορισμό των κριτηρίων κατά τη χορήγηση των αδειών, ώστε να ελέγχεται και να εξασφαλίζεται η εξυπηρέτηση της γραμμής και η ασφάλεια του πλοίου, αλλά να χορηγούνται άδειες χωρίς περιορισμούς. Άδειες σκοπιμότητας με την έννοια ενός αποκλειστικού δικαιώματος εκμετάλλευσης δεν θα υπάρχει πια.
- Τη βαθμιαία μείωση του ανωτάτου ορίου ηλικίας των πλοίων.
- Την ενίσχυση και αναβάθμιση της αποτελεσματικότητας των ελέγχων και της επιθεώρησης των πλοίων. Ειδικότερα:
 - α) Δημιουργία επιτροπής η οποία θα λειτουργεί ως δευτεροβάθμια επιτροπή σε περίπτωση καταγγελιών.
 - β) Ανανέωση στελεχιακού δυναμικού ανά διετία.
 - γ) Αποκέντρωση.
 - δ) Συγκρότηση ειδικού σώματος ελεγκτών που θα ελέγχουν τα πλοία που ήλεγξε η επιθεώρηση πλοίων.
- Την αναβάθμιση της εκπαίδευσης και κατάρτισης των ναυτικών.
- Τη βελτίωση των λιμενικών εγκαταστάσεων.

Τα μέτρα που προτείνουμε, οι κινήσεις που κάνουμε έρχονται κατόπιν εορτής:

Τα μέτρα έχουν κατά καιρούς ανακοινωθεί. Συνεστήθη Επιτροπή στις 11.7.2000 που ανέλαβε να συντάξει το σχετικό Πρόγραμμα αναβάθμισης της Ναυτιλίας. Από το περασμένο καλοκαίρι η κυβέρνηση είχε αποφασίσει να επανεκτιμήσει την πολιτική της. Γι' αυτό και είχε συστήσει δύο ομάδες εργασίας, μία για την ακτοπλοΐα και μία για την ποντοπόρο ναυτιλία. Είχε τότε προσδιορισθεί ότι οι σχετικές εργασίες θα ολοκληρώνονταν την πρώτη Οκτωβρίου. Στο αυριανό Υπουργικό Συμβούλιο θα πάρουμε τις σχετικές αποφάσεις. Υπουργικό Συμβούλιο που είχε προγραμματισθεί γι' αυτό το σκοπό στο τέλος Αυγούστου.